

464: Kadının Yüzünü Örtmesi Farz mıdır?

Ömer Faruk

5 Oca, 2020

<https://ilimvecihat.com>

SORU

Selamun aleykum ve rahmetullahi ve berakatuh. Saygıdeğer hocam kadının yüzü avret midir? Örtülmeli midir?

CEVAP

Ve aleykumusselam ve rahmetullahi ve berakatuh.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ، الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلٰی رَسُوْلِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلٰی آلِهِ
وَصَحْبِهِ أَجْمَعِیْنَ

Kadının mahremi olmayan yabancı erkeklerin önünde yüzünü örtmesinin hükmü hakkında alimler arasında iki görüş bulunmaktadır:

Hanbelîlere, Şâfiî mezhebinde güçlü/sahih olan görüşe ve bazı Hanefî ve Mâlikî fakihlerine göre kadının yüzü ve keza elleri, yani bedeninin tamamı avrettir. Dolayısıyla kadının yabancı erkeklerin önünde yüzünü örtmesi farz, açması haramdır.

Hanefîlerin ve Mâlikîlerin geneline, Zâhirîlere ve Şâfiî mezhebinde bir görüşe göre ise kadının yüzü ve elleri avret değildir. Dolayısıyla kadının yüzünü açması caizdir, lakin yüzünü örtmesi ise müstehaptır, en faziletli, en kâmil, takvaya/tesettüre en yakın olandır.

Ancak bütün âlimler şu noktalarda ittifak etmiş olup aralarında hiçbir ihtilaf yoktur:

1) Kadının yüzünü örtmesini ve peçe takmasını men etmek, bunu mekruh ve bid'at olarak görmek, keza kadının yüzünü açması gerektiğini veya bunun müstehab olduğunu söylemek bid'attır ve hiçbir alim böyle söylememiştir. Ulema arasında yukarıdaki iki görüşten başka bir görüş bulunmamaktadır; yüzü örtmek ya vaciptir, ya da müstehaptır, bunun daha altı yoktur.

2) Eğer kadının yüzünde ruj, sürme gibi bir zinet bulunuyorsa bu durumda yüzünü açması caiz değildir. Aynı şekilde ellerinde kına gibi bir zinet bulunuyorsa ittifakla ellerini örtmesi farz olur.

3) Şayet kadın yüzü çok güzel biriyse, yani erkeklerin yüzünü görüp fitneye düşebilecekleri, onların dikkatini çekip kendisine şehvetle bakabilecekleri, yani böyle bir ihtimalin/endişenin bulunduğu biriyse, harama düşmelerine sebep olmaması için ulemanın ittifakıyla bu kadının yüzünü açması haram

olur.

Kurtubî (rahimehullah) Nûr sûresi 31. ayetin tefsirinde şunu kaydetmiştir: “Âlimlerimizden (yani Mâlikî ulemasından) İbn Huveyz Mendâd şöyle demiştir: “Kadın güzel olduğu ve yüzünden ve ellerinden ötürü fitneden korkulduğu zaman o kadına buralarını örtmesi vacip olur. Şayet kadın yaşlı veya çirkin ise o halde yüzünü ve ellerini açması caizdir.”

Yukarıda belirtmiştik ki, Mâlikîlerin ve Hanefîlerin geneline göre kadının yüz ve ellerini açması caizdir. Ancak görüldüğü gibi kadın güzel olduğu takdirde hüküm değişmektedir!

Hanefî ulemasından Ebubekr el-Cessâs (rahimehullah) “Ahkâmu’l-Kur’ân”ında Ahzâb 59. ayetin (“...üzerlerine cilbablarını salmalarını söyle” ayetinin) tefsirinde şunları söylemiştir: “Bu ayette, şüpheli kimseler kendilerini arzulamasınlar diye genç kadınların, yüzlerini yabancı erkeklerden gizlemek, dışarı çıktıklarında örtüyü ve iffeti izhar etmek ile emrolduklarına delalet vardır.”

Yine Hanefî Osmanlı fukahâsından İbn Âbidîn (rahimehullah) şöyle demiştir: “Genç kadın, erkekler arasında yüzünü açmaktan men edilir. Bu, yüzü avret olduğu için değil, fitne korkusundan ötürüdür.” (Raddu’l-Muhtâr ale’d-Durri’l-Muhtâr, 2/79)

4) Fıskın, fücurun, günahın, fesadın, kötü terbiye ve ahlakın yaygınlaştığı ve fasıkların çok olduğu, fitneden/şehvetten emin olunmadığı zaman ve ortamlarda kadınların yüzlerini kapatması farzdır.

İçinde yaşadığımız zaman böyle bir zaman değilse acaba hangi zaman fitne zamanı olabilir!? Şehvet fitnesinin bugünkü internet ve uydu çağındaki kadar yaygın olduğu hiçbir zaman bilinmemektedir. İnsanların bozulduğu, erkeklerin her taraftan tahrik edildikleri, yüzü ve elleri dışında her yeri kapalı kadınlara şehvetle bakanların çokça buldukları şu zamanda mü’min kadınların, özellikle de genç kadınların yüzleri açık bir şekilde dışarı çıkmaları caiz değildir, haramdır!

İşte kadının yüz ve elleri konusunda âlimlerin zikrettiğimiz ihtilafı bu ittifak noktalarının dışındadır.

Bu ihtilaftaki iki görüşten racih olanı, delillerinin sahih ve açık olması sebebiyle kadının yüzünü ve keza ellerini yabancı erkeklerin önünde örtmesinin her hâlükârda farz olduğudur. Yazıyı uzatmamak için bunun delillerini zikretmek istemiyorum. Ama en azından şunun bilinmesi gerekir ki;

bizim için en büyük örnek olan müminlerin anneleri, diğer sahabi kadınlar ve onlardan sonra gelmiş salih selefimizin kadınları (*Allah onlardan razı olsun*), fitne zamanında bulunmadıkları, bilakis en temiz günlerin yaşandığı o zamanlarda bile yüzlerini örtüyorlardı.

İmam Ğazâlî (*rahimehullah*) şöyle demiştir: “İslam tarihi boyunca erkekler daima yüzleri açık olmuş, kadınlar ise yüzleri peçeli olarak dışarı çıkmışlardır.” (İhyâu Ulûmi’d-Dîn, 2/54)

İbn Hacer el-Askalânî (*rahimehullah*) şöyle demiştir: “Eski ve yeni zamanda kadınların adeti, daima yüzlerini yabancı erkeklerden gizlemek olmuştur.” (Fethu’l-Bârî, 9/235)

Günümüzün en büyük alimlerinden kabul edilen Şeyh Allâme Abdulaziz et-Tarîfî (*Allah O’nu esaretten kurtarsın*) şöyle söylemiştir: “Şunu bilmemiz gerekir ki selef-i salih’ten olan mümin kadınlar yüzlerini örterlerdi... Ne sahabeden ne tâbiînden ne de etbâ-ı tâbiînden yüzünü açmış hiçbir kadın bilmiyorum.” ([bkz](#))

Ve’l-hamdu lillâhi Rabbi’l-âlemîn.